

SHORT SENTENCES ENGLISH AND GUJARATI.

WITH A
GLOSSARY OF
USEFUL WORDS

For the use of Schools

AND

Private Families.

FOURTH EDITION.

AY:

વિદ્યાપીઠ
સમસાધાસુચનક
મુજરાની કોપીરાઈ-સંગ્રહ

આ નાહાની ચોપડીમાં સમાવેલાં વાક્યોમાં નવું કંઈ નથી. અગાઉ જુદેજુદે રૂપે છપાયેલાં વાક્યો-માંથી, તેમાં મુખ્યકરી, “ગ્રીનસ સેટેસેસ” માંથી આ વાક્યો, પોતાનાં ઘરનાં ખાલકોના ખાનગી અભ્યાસ માટે નીવડી કાઢાડવામાં આવ્યાં હતાં, ને ગયાં જે ચાર વરસ થયાં એ વાક્યોની લખેલી નકલે, આ ચોપડી છપાવી પ્રગટ કરનારનાં કુટુંબમાં, કેટલેક દરજે પોતાનો કાયદેમંદ ઉપયોગ દેખાડવાથી, જે ખીજા કખીલાઓ તેનો લાભ લેવા ઈછતા હોય તેમનામાં પણ તેનો ફેલાવો કરવાની ધારણાથી, તેને આ આકારમાં છપાવી કાઢાડવાને વાજખી વીચારવામાં આવ્યું છે. છપાવતી વખતે એમાં જે કંઈ ફેરફાર કરવામાં આવ્યો છે તે એજ છે કે કેટલાંક સહેલાં વાક્યો લખી કાઢાડી તે પેહલવેલાં મુક્યાં છે ને ૨ પછે અહીં અહડતાં ગોઠવ્યાં.

શીરઝ્યાતથી અભ્યાસ કરનારને કેટલેક દરજે સારી સેહેલાઈ જણાશે, એવી ઉમેદ રાખવામાં આવે છે.

એ ઉપરાંત એ વાક્યોને છેડે, એકાદ બે મીત્રોની ભલામણ ઉપરથી, કુટુંબ કપીલાશ્રમમાં અને સંસાર વહેવારમાં વપરાતા કેટલાક ઉપયોગી ઈંગ્રેજી શબ્દોના એક ન્હાનો જોવા સંગ્રહ તેમના ગુજરાતી અર્થ સાથે દાખલ કરી આ નાનકડી ચોપડીના ઉપયોગમાં કંઈક દરજે વધારો કર્યો છે.

મુંબઈ તા. ૧૦ મી આગસ્ટ ૧૮૭૨.

નહા. રે. રા.

—0—

આ નાહાની ચોપડીની ખીજી આવૃત્તિમાં કંઈ સેજસાજ જે વધારો કરીએ છે તે એ છે કે વાક્યોની છેડે કેટલીક ઈંગ્રેજી કેહેવતા, તેમના બંધ બેસતા ગુજરાતી અર્થોસાથ દાખલ કરી છે તથા ચીહી પત્રી લખવાના એકાદ બે નાહાના જેવા નમુના વગેરે હુમેરીને એ ચોપડીના ઉપયોગમાં વધારો કર્યો છે.

મુંબઈ, તા. ૧૫ મી એપ્રિલ ૧૮૭૩.

નહા. રે. રાણીના.

SHORT SENTENCES

ENGLISH & GUJARATI.

He cries,

તે રડેછે.

His house,

તેનું ઘર.

Birds fly,

પક્ષીઓ ઉડેછે.

Poor cow,

ગરીબ ગાય.

Bad boy,

ખરાબ છોકરો

I know,

હું જાણું છું.

Good girl,

સારી છોકરી.

I want,

મને જોઈએછે.

I spoke,

હું બોલીઓ.

He wants,

તેને જોઈએછે.

He went,

તે ગયો.

You go,

તમે જાઓ.

We go,
હમે જઈએછ.

He goes,
તે જાયેછે.

We do,
હમે કરીએછ.

He runs,
તે દોડેછે.

My ox,
માહારો બળદ.

He sees,
તે જુએછે.

My book,
માહારી ચોપડી.

I see,
હું જોઉં છું.

He speaks,
તે બોલેછે.

My name,
માહારું નામ.

He talks,
તે વાત કરેછે.

He Swims,
તે તરેછે.

Dark room, God knows,
અંધારો ઓરડો. ખુદા જાણેછે.

Who Comes? Race horse,
કોણ આવેછે? સરતનો ઘોડો.

Good news, Old man,

સારો ખબર. ઘરડો માણસ.

Who says? Young girl,

કોણ કહેછે? જવાન છોકરી.

I say,

હું કહું છું.

Yes sir,

હા સાહેબ.

Red colour, Good food,

રાતો રંગ. સારો ખોરાક.

Blue cloth, He Gives,

આસમાંની કપડું. તે આપેછે.

Hot water, He reads,

ગરમ પાણી. તે વાંચેછે.

Bad blood, Who jumps?

ખરાબ લોહી. કોણ કુદેછે?

Small eyes, I took,

નાહાની આંખો. મેં લીધું.

Sit right, ઘરાઘર યેસો.

Go back, પાછા જાઓ.

Go soon, જલદી જાઓ.

Go up, ઉપર જાઓ.

Go down, નીચે જાઓ.

Go in, અંદર જાઓ.

Go out, બહાર જાઓ.

Come to-mor-row, કાલે આવજો.

Come near, પાસે આવો.

Come in, અંદર આવો.

Fear God, ઝોદાથી ડરો.

Be silent, ચુપ રહો.

Draw lines, લીટી ડોરો.

Send him, તેને મોકલો.

Do so, એમ કરો.

Ask him, તેને પુછો.

Say so, એમ કહો.

Call him, તેને જોલાવો.

Come back, પાછા આવો.

Come soon, જલદી આવો.

Take care, સંભાલ રાખો.

Look out, બહાર જુઓ.

Bring up, ઉપર લાવો.

Take away, લઈ જાઓ.

Stop him, તેને ઉભો રાખો.

Give him, તેને આપો.

Tell him, તેને કહેવો.

Run fast, જલદી દોડો.

Go home, ઘેર જાઓ.

Speak clearly, બરાબર જોલો.

Get up, ઉભા થાઓ.

Stand up, ઉભા થાવો.

Look here, અહીંમાં જુઓ.

Eat it, તે ખાવો.

Drink it, તે પીઓ.

Give back, પાછું આપો.

Read it, તે વાંચો.

Put down, નીચે મુકો.

Be quick, વેહેલા થાવો.

Make haste, ઉતાવળ કરો.

Catch him, તેને પકડો.

Beat him, તેને મારો.

Cut it, તે કાપો.

Use it, તે વાપરો.

Be quiet, ચુપ થાવો.

Walk fast, જલદી ચાલો.

Go there, તાંહાં જાઓ.

Make tea, ચા બનાવો.

Go to school, નિશાળે જાઓ.

Call the sepoy, શીપાઈને તડો.

Clean it well, બરાબર સાફ કરજો.

Wash your face, તમારું મોહોડું ધુવો.

It is dirty, તે મેલું છે.

Bring some water, થોડુંક પાણી લાવો.

Mend my pen, માહારી કલમ ધડો.

Shut the door, બારણું બંધ કરો.

It is rain-ing, વરસાદ આવે છે.

Where is it? તે કાંદાં છે.

It is dead, તે મુઅલું છે.

Birds have wings, પક્ષીઓને પાંખો હોય છે.

Men have arms, માણસોને હાથ હોય છે.

Wait a little, જરા સખર કરો.

Who was here? અહિંયાં કોણ આવ્યું હતું?

The dog barks, કુત્રો બસે છે.

The cock crows, કુકડો વાસે છે.

The bee hums, મધમાખ ગુંગું કરે છે.

Take your choice, તમારે ગમે તે લેવો.

He is up-stairs, તે માળ ઉપર છે.

Do not laugh, હથે ના.

You came late, તમે મોડા આવ્યા.

Is he gone? તે ગયો કે?

It is broken, તે ભાગેલું છે.

Learn your lesson, તમારો પાઠ કરો.

If you please, જેમ તમારી મરજી.

You are lazy, તમે આળસુ છો.

He turned pale, તે ફીકો પડી ગયો.

Pick it up, તે ઊંચકી લેવા.

It is ripe, તે પાકું છે.

Who are you? તમે કોણ છો?

Who is he? તે કોણ છે?

Bring my break-fast, માહારો નાસ્તો લાવો.

Light the lamp, દીવો કરો.

Who is there? ત્યાં કોણ છે?

Say that again, ફરીથી બોલો.

Comb your hair, તમારા બાલ હોરો.

He is dressing, તે કપડાં પહેરે છે.

He fell down, તે પડી ગયો.

Was he hurt? તેને કંઈ વાગ્યું કે?

I am sleepy, મને હુંગ આવેછે.

Raise your hands, તમારા હાથ ઊંચકો.

Take this note, આ ચિઠ્ઠી લઈ જાઓ.

Hold it fast, તે મજબુત પકડજો.

Who told you? તમને કોણે કહ્યું?

How comes it? એમ કેમ થાય?

At this rate, એ હસાશે.

Does it rain? વરસાદ આવેછે કે?

Is it rain-ing? શું વરસાદ આવેછે?

It rains fast, જાણે વરસાદ આવેછે.

Do not forget, ભુલશો નહિ.

Open this letter, આ કાગળ ઉખેડો.

I love him, હું તેને ચાહું છું.

I like it, તે મને ગમેછે.

Who began it? પેહેલ કોણે કીધી?

Who broke it? તે કોણે ભાંગ્યું?

Who did it? તે કોણે કીધું?

I must go, મારે જવું જોઈએ.

Go and in-quire, જઈને તપાસ કરો.

I want a pen, મને એક કલમ જોઈએ.

Go down a little, જરા નીચે અસો.
 Empty this bottle, આ બાટલી ખાલી કરો.
 Has he dined? તે જમ્યો કે? .
 I am present, હું હાજર છું.
 He is absent, તે ગેરહાજર છે.
 You are a fool, તમે બેવકુફ છો.
 Boil the rice, ચોખ્ખા બાફો.
 Hate no man, કોઈને ધિક્કારશો ના.
 He is chained, તેને બેડી ઠોકી છે.
 Do not lie, જીવું બોલો ના.
 Where is he? તે કાંહાં છે?
 He is here, તે અહિંયાં છે.
 Snuff the candle, ચુલ કાતરો.
 Bring my shoes, માહારા જોડા લાવો.
 Who lives there? તાંહાં કોણ રહે છે?
 Empty this box, આ પેટી ખાલી કરો.
 Bring my clothes, માહારાં કપડાં લાવો.
 How are you? તમે કેમ છો?
 Is he well? તે સારી પડે છે કે?
 He is sick, તે આબરો છે.

He is un-well, તેના જીવને ગમતું નથી.

She lost it, તેણીએ તે ખોયું.

Look for it, તે શોધી કાઢાડો.

Is it found? તે જડયું કે?

Who found it? કોણને જડયું?

I found it, મને જડયું.

I am sorry, હું દલગીરછું.

I am glad, હું ખુશીછું.

Sing a song, એક ગીત ગાઓ.

Ring the bell ઘાંટ વગાડો.

Silk is soft, રેશમ નરમ હોયછે.

Iron is hard, લોહિડું કઠણ હોયછે.

Gold is yellow, સોનું પીલું હોયછે.

Silver is white, રૂપું સફેદ હોયછે.

It is hot, તે ગરમછે.

Let it cool, તેને થંડું પડવા દેવો.

I feel cold, મને તાહાડ વાગેછે.

You slept well, તમે ખુબ હુંગ કાઢાડી.

Honey is sweet, મધ મિઠું હોયછે.

I know him, હું તેને ઓળખુંછું.

He is blind, તે આંધળો છે.

She is deaf, તે બેહોશી છે.

He is dumb, તે મુંગો છે.

Bring a chair, ખુરસી લાવો.

Open your books, તમારી ચોપડીઓ ઉઘાડો.

Read your lesson, તમારો પાઠ વાંચો.

Are you deaf? તમે બેહોશ છો કે?

Did you un-der-stand? તમને સમજ પડી કે?

Not at all, મુદ્દલ નહિ.

Go straight home, પાંધરા ઘેર જાઓ.

He is poor, તે ગરીબ છે.

Tell the truth, સાચું બોલો.

You are right, તમે ખરો છો.

He is wrong, તે ખોટો છે.

Sweep this place, આ જગો વાળો.

Are you engaged? તમે કામમાં છો કે?

May I enter? હું અંદર આંગ કે?

Yes, you may, હા આવો.

Don't crowd so, એટલા ખિચો ખિચ્ય બેસતા ના.

Don't be long, વાર નહિ લાગેહાં

Don't strike him, તેને મારે ના.

Wake him up, તેને જાગાડો.

What's the time? કેટલા વાગ્યા?

What's your number? તમે કેટરમાંછો?

I will en-quire, હું અખર કાહાડસ.

Do you hear? તમે સાંભળોછો કે?

Who is it? તે કોણછે?

Address this letter, આ કાગલપર સરનામું કરો.

Call the cook, અખરચીને બોલાવો.

Are you hurt? તમને વાગ્યું કે?

Come to tea, આ પીવા આવો.

Defame no one, દોષની નાલેસ કરશો ના.

What did he say? તેણે શું કહ્યું?

He said no-thing, તેણે કંઈ કહ્યું નહીં.

What are you doing? તમે શું કરોછો?

Mind your own business, તમે તમારું કામ કરો.

I am in haste, મને ઉતાવળછે.

You may go then, ત્યારે ગમે તો તમે જાઓ.

Look at his face, તેનાં મોહોડાં તરફ જુઓ.

Never tell a lie, કદી જુઠું બોલશો ના.

I will ask him, હું તેને પુછીસ.

What O'clock is it? કેટલા વાગ્યા?

It is nine o'clock, નવ વાગ્યાછે.

Is there leave to-day? આજે રજાછે કે?

There is leave to-day, આજે રજાછે.

Why? what is to-day, શાની? આજે શું છે?

Don't you know that? શું તે તમે જાણતાં નથી?

It is Sun-day to-day, આજે રવીવાર છે.

Where is he gone? તે ગયોછે કાંહાં?

He is gone to Puna, તે પુણે ગયોછે.

When will he re-turn? તે પાછો ડ્યારે આવશે?

Do you rise early? તમે વહેલા ઉઠોછો કે?

Where are you from? તમે ક્યાંથી આવ્યા?

What do you want? તમને શું જોઈએ?

I want a watch, મને એક ઘડિયાલ જોઈએ.

Will you buy it? તમે તે ખરીદ કરશો કે?

Read the first lesson, પહેલા પાઠ વાંચો.

You made a mistake, તમે એક ચૂક કીધી.

You read very bad, તમે ઘણું ખરાબ વાંચ્યું.

They set out together, તેઓ સાથે નિકળ્યાં.

I have just come, હું અવડાંજ આવ્યો.
 How old are you? તમારી ઉંમર કેટલી છે?
 What is your age? તમારી ઉંમર શું?
 Write this for me, મારે વાસ્તે આ લખો.
 Do you learn English? તમે ઇંગ્લેશ શીખો છો કે?
 You are very rude, તમે ઘણા બેઅદબ છો.
 Has it gone ten? દસ થઈ ગયા કે?
 Where have you been? તમે ક્યાંહાં ગયા હતા?
 Don't talk too much, એટલી બધી વાત નાકરો.
 Get the carriage ready, ગાડી તૈયાર કરાવો.
 Are you at leisure? તમને ફરસુદ છે કે?
 Go to the market, બજારમાં જાઓ.
 Buy me a slate, મારે વાસ્તે એક સ્લેટ લાવજો.
 Is any one there? કોઈ છે કે?
 It will rain to-day, આજે વરસાદ આવશે.
 He is very active, તે ઘણો ચાલાક છે.
 I am very hungry, મને ખૂબ બહુ લાગી છે.
 The sky is clear, આકાશ ખુલ્લું છે.
 What are you eat-ing? તમે શું ખાઓ છો?
 Don't go there again, ફરીથી ત્યાં જતા ના.

Don't wait for me, માહારી વાટ જોતાના.
 It is fair to-day, આજે આકાશ ખુલ્લું છે.
 I am very sleepy, મને હુંગ બહુ આવે છે.
 Is your knife sharp? તમારી છરી ચાલે છે કે?
 When did this happen? એ બનાવ બન્યો કયારે?
 What is your name? તમારું નામ શું?
 Why was he punished? તેને સજા સામાટે થઈ?
 He was well punished, તેને અછી સજા થઈ.
 This paper is damp, આ કાગલ હવાયલું છે.
 Cool the water well, પાણી સારી પેઠે ઠંડું પાડજો.
 They are dead a-sleep, તેઓ ભર હુંગમાં છે.
 He has five children, તેને પાંચ છોકરાં છે.
 It will easily break, તે જલદી ભાગી જશે.
 Put on your turban, તમારી પાગડી પહેરો.
 What is your in-come? તમારી આવક કેટલી છે?
 I feel very cold, મને તાહાડ બહુ વાગે છે.
 What year is this? આ કયું વરસ?
 What month is this? આ કયો મહિનો?
 That will never do, એવો કદી ચાલે નહીં.
 Do you take snuff? તમે તપકીર સુંધો છો કે?

He is my friend, તે માહારે મિત્ર છે.

Are you going out? તમે બહાર જાઓછેકે?

They come from China, તેઓ ચીનથી આવેછે.

They are very strong, તેઓ ધણા મજબુત છે.

What do they cost? તેઓની શી કિંમત બેસેછે?

Pour a little ink, થોડીક શાહી નામો.

Do not spill it, ઘોળતા ના.

It is running over, તે છલકાઈ જાઓછે.

How did it begin? તે શીર કેમ થયું?

He is always late, તે હંમેશાં મોડો આવેછે.

The clock has stopped, ઘડીયાળ અંધ પડ્યુંછે.

Have they all come? તેઓ બધા આવ્યા કે?

It is getting late, મોડું થાયછે.

My shoe is torn, માહારે જોડો ફાટી ગયોછે.

He saw me first, તેણે મને પહેલાં જોયો.

We live in India, આપણે હિંદુસ્તાનમાં વસ્યેછે.

Calcutta is far off, કલકત્તા ઘણું દુર છે.

Make room for me, માહારે વાસ્તે જગા કરો.

He is a prisoner, તે એક કેદી છે.

Do you take wine? તમે દારૂ પીઓછો કે?

He is often drunk, તે વારંવાર પીધેલો થાય છે.

He trades in cotton, તે રૂનો વેપાર કરે છે.

It is not a cow, તે કંઈ ગાય નથી.

What is it then? ત્યારે તે શું છે?

It is an ass, તે તો ગધેડું છે.

Keep the child quiet, તે બચ્ચાને મુશું રાખો.

Get the box up, તે પેટી ઉપર લાવો.

What is in it? તેની અંદર શું છે?

I am not rich, હું દોલતમંદ નથી.

Let us go home, ચાલો આપણે ઘેર જઈએ.

Do this for me, માહિરં આટલું કામ કરો.

I will help you, હું તમને મદદ કરીશ.

Whose is the book? તે ચોપડી કોણની છે?

Rain water is fresh, વરસાદનું પાણી મિઠું હોય છે.

Give me the ruler, મને પેલી આંકણી આપો.

What made it fall? તે સાથી પડ્યું?

Whose book is this? આ ચોપડી કોણની છે?

It is Rastamji's, તે રસ્તમજીની છે.

He is very careless, તે ઘણો બેરકાર છે.

Are the boys come? છોકરાઓ આવ્યા છે કે?

When will he come? તે ક્યારે આવશે?

At half past nine, સાહાડે નવ વાગે.

Bring my new coat, માહારો નવો ડગલો લાવો.

Bring some cold water, થોડુંક ઠંડું પાણી લાવો.

Call at my house, માહારે ઘેર આવજો.

What did he die of? તે રાથી મરી ગયો?

He died of cholera, તે કોલરાથી મરી ગયો.

Have you no strength? તમારામાં જોર નથી કે?

What a strange thing, કેવું અજાણ્ય જવું છે.

Are you the oldest? સૌથી મોટા તમે છોકો?

Get this place swept, આ જગા વળાવો.

Copy this for me, મારે સાર આની નકલ કરો.

There is no room here, અહીં જગા નથી.

You must do it, તમને તે કરવું પડશે.

Where has he been? તે ક્યાં ગયો છે?

I have lost my pencil, મેં મારી કલમ ગુમાવી છે.

Where did you lose it? તમે તે ક્યાં ગુમાવી?

Can't you find it? તે જડતી નથી કે?

Where did he find it? તેને તે ક્યાંથી જડી?

Where was it found? તે જડી કાંદાંથી?

The roads are very bad, રસ્તા ઘણા ખરાબ છે.

The roads are very dusty, રસ્તે ધુળ ઘણી છે.

Where did you learn? તમે કાંદાં શિખ્યા?

He has gone back again, તે પાછો ગયો છે.

How is he getting on? તેનું કામ કેમ ચાલે છે?

I will be sure to come, હું ખાસુખ્યા આવીશ.

Did you see the fire? તમે આગ જોયું છે?

I shall stay at home, હું તો ઘેર રહીશ.

I shall be home early, હું વહેલા ઘેર આવીશ.

There is no ink in it, તેમાં તો સાહીજ નથી.

What is he crying about? તે શા સારું રડે છે?

Who is most in fault? વધારે વાક કોણનો છે?

I will speak to him, હું તેને કહીશ.

When did you dine? તમે ક્યારે જમ્યા?

What is your object? તમારી મતલબ શી છે?

Where did you see him? તમે તેને કાંદાં મળ્યા?

He met me on the road, તે મને રસ્તામાં મળ્યો.

Have you taken your tea? તમે ચા પીધી છે?

He is a merchant, તે એક વેપારી છે.

What is the matter? એ શું છે?

Where did you buy it? તમે તે ક્યાંથી ખરીદ્યું?

It is very dear, I think, મને તો ખહુ મોઢું લાગેછે.

What does he ask for it? તે એનું શું માગેછે?

You have been cheated, તમે ઠગાઈ આપ્યા.

It is quite a bargain, એતો ઘણું સસ્તું છે.

This is all a trick, એ સઘળો ઠગાઈ છે.

He is a very wise man, તે ઘણો ડાહ્યો માણસ છે.

He is an orphan boy, તે માયાપ વગરનો છોકરો છે.

It is made of glass, તે કાચનું બનાવેલું છે.

He dines at one o'clock, તે એક વાગે જમી છે.

Don't be confused, ધભરાતા ના.

He is confused, તે ધભરાયો છે.

Don't confuse him, તેને ધભરાવતા ના.

Don't interrupt him, તેને અચકાવતા ના.

Step here for a moment, જરા અહીં આવો.

I got up at gun-fire, હું તોપ પડતે ઉઠ્યો.

Don't fail to do it, તે કસ્યા વગર રહેવાના હો.

When will he be tried? તેનો ઇન્સાફ ક્યારે થશે?

Is he confined to bed? શું તે ખાટલે પડ્યો છે?

Have you enclosed it? તમે તે ખીડીકે?

Are you all ready? તમે સઘલા તૈયારછો કે?

I don't think so, મને એમ નથી લાગતું.

What do you call it? એનું નામ શું છે?

You are in light, તમે મને અંધારું પાડો છો.

What are you in need of? તમારે શું જોઈએ?

He is a needy man, તે તો ગરબડ છે.

Where does he live? તે ક્યાં રહે છે?

How is it cooked? તે કેમ રંધાય છે?

He is still ill, તે હજી માંદો છે.

Is he very ill? શું તે ધણે માંદો છે?

• What is the matter with him? તેને શું થયું છે?

Is he getting better? તેને ફેર પડવા માંડ્યો છે કે?

Feel my pulse, માહારી નાડ જુઓ.

I staid very late, હું ઘણીવાર બેઠો.

Hand me that book, પેલી ચોપડી મને આપો.

What is your advice? તમારી સલાહ શું છે?

He wears a long beard, તેની દાહાડી મોટી છે.

Answer my question,

માહારા સવાલનો જવાબ આપો.

Can you speak English ?

તમને ઇંગ્રેજી બોલતાં આવડેછે કે ?

Wake me very early,

મને ઘણા સકારેથી ઉઠાડજો.

Who brought this news ?

આ ખબર કોણ લાવ્યું ?

Your watch goes well,

તમારું ઘડિયાલ સારું ચાલેછે.

Have you no paper ?

તમારી પાસે કાગલ નથી કે ?

Who broke the ink-stand ?

આ ખડિયો કોણે ભાંગ્યો ?

Take which-ever you like,

તમને જે ગમે તે લેવો.

Think before you answer,

વિચાર કરીને પછે જવાબ આપો.

Where are your books ?

તમારી ચોપડીઓ ક્યાંછે ?

What is your father ?

તમારો પાપ શો ધંધો કરેછે ?

I am older than Sorabji,

હું સોરાબજી કરતાં મોટો છું.

You had better ask him,

તમે એને પુછી જુઓ તો ઠીક.

Was he up all night?

તેણે આખી રાત ઉઝગરે કીધો કે?

Would you like a drive?

ગાડીમાં બેસીને ફરવા ચાલશો?

He promised to come,

તેણે આવવાને કબૂલ કર્યું છે.

Where did you hear it?

તમે તે કાંહાં સાંભળ્યું?

Make me a cup of tea,

માહારે સારું ચાનું એક પ્યાલું બનાવો.

I know him very well,

હું તેને સારી પેઠે જાણ્યું છું.

Have you any money?

તમારી પાસે કંઈ પૈસા છે કે?

Shall I get it for you?

હું તમારે વાસ્તે તે લઈ આઈ ?

Have you sent for him ?

તમે તેને તેડાવ્યો છેકે ?

How many boys are present ?

કેટલાક છોકરા હાજર છે ?

There is no oil in the lamp,

બતીમાં તેલ નથી.

What do you mean to do now ?

હવે તમે કરવા શું માગો છો ?

Just as you please,

જેમ તમારી મરજી હોય તેમ.

You will find this very useful,

આ તમને બહુ કામ લાગશે.

He has amassed great wealth,

તેણે ઘણી દોલત મેલવી છે.

Does this book belong to you ?

આ ચોપડી તમારી છે કે ?

He knows better than you,

તે તમારું કરતાં વધારે જાણે છે.

Are you the owner of this house ?

આ ઘરના માલિક તેમે છો કે ?

Do you know this man ?

આ માણસને તમે ઓળખો છો કે ?

Take a chair and sit down,

ખુરશી લઈને બેસો.

Bricks are made of clay,

ઈંતરડી મટોડીની બનેછે.

The medicine had no effect,

તે ઓસડથી કંઈ ફેર પડ્યો નહીં.

This wall is twenty feet high,

આ દિવાલ વીસ ફુટ ઊંચીછે.

Let us now return home,

ચાલો હવે આપણે ઘેર જઈએ.

Which is the road to Mahim ?

માહિમ જવાનો રસ્તો કયો ?

How long shall you remain there ?

તમે તાંહાં કાંહાંવેર રહેશો ?

Enclose my letter in yours,

માહરં કાગળ તમારં કાગળમાં બિડા.

Do you hear what I say ?

હું શું કહું છું તે તમે સાંભળો છો કે ?

What is the day of the month ?

આજ કે તરમી તારીખ થઈ ?

What is the day of the week ?

આજ શો વાર થયો ?

When is he to come back ?

તે પાછો ક્યારે આવવાનો છે ?

He will be back in a few days,

તે થોડા દાહાડામાં પાછો આવશે.

Try and improve your hand-writing,

મેહેનત લઈને તમારા અક્ષર વાળો (સુધારો).

If you are coming, come at once,

જો તમારે આવવું હોય તો વહેલા આવો.

Shut the door after you,

બારણું બંધ કરતા જાઓ.

He was turned out of the School,
તેને નિશાળમાંથી કાઢાડી મુક્યો હતો.

The ink is all dried up,
સાહી સઘળી સુકાઈ ગઈ છે.

What is the matter with that boy ?
પેલા છોકરાને શું થયું છે ?

Come whenever it suits you,
જરૂર ગમે તારે આવજો.

Will the evening suit you ?
વારં આજે સાંજનાં તમારીથી બનશે કે ?

Any time will suit me,
માહારે સઘળો વખત સરખો છે.

Tell him I wish to see him,
તેને કહેજો કે મને મળે.

When shall I find him at home ?
મને તે ઘરમાં ક્યારે મળશે ?

You are wanted up there,
તમને ઉપર બોલાવે છે.

What does he want me for ?

તે મને શું કામ બોલાવેછે ?

Step over and ask him,

જરા જઈને તેને પુછી આવોની.

I cannot use this pen,

આ કલમે મારાથી લખાતું નથી.

Bore a hole in the door,

તે ખારણામાં એક વેહ પાડો.

Do not go without me,

મને લીધા વગર જશો ના.

Give me some more rice,

મને થોડા ખીજ આવલ મુકો.

This news will make him very sorry,

આ ખબરથી તે ધણો દલગીર થશે.

It is not easy to make him afraid,

તેને ખીહવડાવવો સહેલ નથી.

Your talking will make me blunder,

તમે વાત કરાવીને મને ભૂલ પડાવશો.

She carries the child on her hip,

છોકરાને તે પોતાની કેડે બાંધીને જાય છે.

When are we to go to the new house?

આપણે નવાં ઘરમાં ક્યારે જઈશું?

He has got an appointment there,

તેને ત્યાં એક ચાકરી મળી છે.

It has gone ten this long while,

દસ કેહારના વાગી ગયા.

We are shivering with cold,

હમે તાહાડથી ધુલુએ છેએ.

The cold weather set in earlier this year,

આણ તાહાડ વહેલી પડી.

Bombay is a very dear place to live in,

મુંબઈમાં રહેતાં ખરચ ઘણા થાય છે.

I have known him many years,

ઘણાં વરસ થયાં હું એને જાણખુંઝું.

I have known him from his infancy,

હું એને નાહાનપણથી જાણખુંઝું.

Where did you make his acquaintance ?

તમારે એની સાથે કાંહાંથી ઓળખાણ થઈ?

He is a very agreeable companion,

તે ધણા મન મેલાપી દાસ્ત છે.

He has a large circle of acquaintance,

તેને ધણે ડેકાણે ઓળખાણ છે.

Has he sent you an invitation ?

તેણે તમને તેડું કીધું છે કે ?

I shall be home before twelve o'clock,

હું તો બાર વાગા અગાઉ ઘેર આવીશ.

He always promises but never comes,

તે હંમેશાં કેહેછે પણ કદી આવતો નથી.

Several holidays this year fall on Sunday,

ઓણે ધણાખરા તેહેવાર રવીવારે આવેછે.

All his efforts were of no avail,

તેની સઘળી મહેનત ફેકટ ગઈ.

Your writing is rather too small,

તમે જરા ત્રીચું બહુ લખાછો.

This is a very unsuitable time,
આતો ઘણો કઠંગો વખત છે.

I wonder where Pestanji has gone,
કોણજાણે પેસ્તાનજી કાંહાં ગયોછે.

He fell from the third story,
તે ત્રીજે માળથી પડ્યો.

Is it a three-story house ?

શું તે ત્રણ માળનું ઘર છે ?

I am sure I don't know,

કોણ જાણે, મને માલુમ નથી.

What have you agreed to give him ?

તમે એને શું આપવાનું પડ્યુંછે ?

Don't call each other nick names,

એક બીજાની ખીજ ના પાડો.

He procured me this appointment,

તેણે મને આ ચાકરી અપાવી.

I wonder how old this house is ?

આ ઘર કોણ જાણે કેટલું જૂનું હશે ?

I will go as soon as the rain is over,
વરસાદ રહેયો કે હું જઈશ.

The sooner you do it the better,
જેમ તમે જલદી કરો તેમ સારું.

What did he want with you ?
● તેને તમારું શું કામ હતું ?

Will he be tried in Surat ?
તેનો ધનિસાર સુરતમાં થશે કે શું ?

He is a very obliging person,
તે ધણો બલો આદમી છે.

He lives in great style,
તે તો મોટા દમામથી રહે છે.

This is not a fair sample,
આ કંઈ સારો નમુનો નથી.

Show me a specimen of your writing,
મને તમારા દસખત ખતલાવો.

I kept my bed for three days,
હું ત્રણ દાહાડા સુધી ખાટલે રહ્યો.

It was not my fault, I assure you.

હું ખરેખરે કહું છું કે એમાં કંઈ માફરે વાંક નથી.

They will hardly find room,

તેમને જગા ભાગ્યે મળે.

The rains have now fairly set in,

હવે ચોમાસું ખરેખરે ખેડું.

You need not speak so loud,

તમારે આટલું મોટેથી બોલવાનું કંઈ કામ નથી.

If you really need it, you can take it,

તમારે એની ખરેખરી જરૂર હોય તો લઈ જાઓ.

A friend in need is a friend indeed,

કુખનો સાથી તેજ ખરે મિત્ર.

Were you ever at Surat ?

તમે કદી સુરત ગયાછો કે ?

Have you never been there ?

તમે કોઈ દાહાડો તાંહાં નથી ગયા ?

I do not know what it means .

મને એનો અર્થ માલુમ નથી.

Does he get any better ?

તેને કંઈ ફેર પડવા માંડ્યો કે ?

I feel pain in my side,

માહારી કૂખમાં દરદ યાય છે.

I feel very angry with you,

મને તમારી ઉપર બહુ ગુસ્સો છુટે છે.

These mangoes are very ripe,

આ કેરીઓ ઘણી પકિલી છે.

Are they too ripe ?

શું તે છેક પાકી ગઈઓ છે કે ?

What did you do all day ?

આખો દાહાડો શું કર્યા કીધું ?

What were you doing all day ?

આખો દાહાડો શું કરતા હતા ?

Where did you go yesterday ?

કાલે તમે કાંહાં ગયા હતા ?

I went to see Cavasji,

હું કાવસજીને મળવા ગયો હતો.

Did any one come to see you yesterday ?
તમને કાલે કોઈ મલવા આવ્યું હતું કે ?

What did you pay for that book ?
તે ચોપડીનું તમે શું આપ્યું ?

Wind up your watch,
તમારાં ઘડિયાલને ડ્રૂંચી આપો.

We shall have a half holiday,
આપણને અર્ધા દાહાડાની રજા મલશે.

School will break up at one o'clock,
એક વાગતે નિરાળ બંધ થશે.

At what time were you there ?
તમે તાંહાં ક્યારે ગયા હતા ?

At about half past five,
આસરે સાડે પાંચ વાગતે.

What street do you live in ?
તમે ક્રિયા મેહિલામાં રહેછો ?

How do you get your living ?
તમારું ગુજરાન કેમ ચાલેછે ?

I shall be busy all day tomorrow,
કલિ મને આખો દહાડો કામછે.

I intend to go today,
આજે મારે જવાનો ધરિદોછે.

I make very free with you,
હું તમારી સાથે કંઈ જુદાઈ રાખતો નથી.

Where did you go last night?
રાત્રે તમે કાંહાં ગયા હતા?

What takes you to Puna?
તમે પુણે શા સારે જાઓછો?

Do you expect to get a prize?
તમને ધનામ મલવાની આરાછે કે?

Have any of you ever been there?
તમારામાંથી કોઈ તાંહાં જઈ આવ્યું છે કે?

Explain this to Dinshaw,
દીનશાને આ સમજાવો.

Have you any thing to say to me?
તમારે મને કંઈ કહેવુંછે કે?

What have you to say to me ?

તમારે મને શું કહેવાનું છે ?

Who gave you leave to do that ?

તમને કોણે કહ્યું કે તે કરજો ?

Will there be room enough ?

જગો જોઈએ તેટલી થશે કે ?

What can I get you to eat ?

તમારે સારૂં ખાવાનું શું લાંઈ ?

What is that boy selling ?

પેલો છોકરો શું વેચે છે ?

How is it to be helped ?

એનો ઉપાય શી રીતે કરવો ?

How came you to do it ?

તમારે તે કેમ કરવું પડ્યું ?

He had better pay his debts,

તે પોતાનું કરજ ફિટાડે તો સારું.

It is a debt of very old standing,

એ દેવું તો ઘણાં દાદાડાનું છે.

Ho was on the point of death,
તે છેક મરવા તક થયો હતો.

What doctor attends him?
કયા ડાક્ટરની તે દવા કરેછે?

What medicine does he give him?
તે તેને શું દવા આપેછે?

Where are you going to reside?
તમે કાંહાં રહેવા જાઓછો?

I shall never forget your kindness,
હું તમારી મહેરબાની કદી નહીં વિસરશ.

Allow me to go with you,
તમારી સાથે મને આવવા દો.

Do you observe any defect in this?
તમને એમાં કંઈ ખામી દેખાયછે?

Is there an index to this book?
આ એપડીનું સાંકળું છે કે?

He said so in my presence,
તેણે મારાં દેખતાં એમ કહ્યું.

What is the weight of this stone ?

આ પથર કેટલો ભારી હશે ?

It will be of no use to petition.

અરજી કીધાથી કંઈ વળવાનું નહીં.

You do not look well this morning,

આજ તમારે એહરે કંઈ ઠીક લાગતો નથી.

I have a very bad head-ache,

મારું માથું બહુ દુખેછે.

I went to his house but did not find him

at home, હું તેને ઘેર ગયો હતો પણ તે મળ્યો નહીં.

It is not certain yet that we shall go at

all, હજી નક્કી નથી કે આપણે જઈશું.

Is he going to remain there or will he

return ? શું તે તાંહાંજ રહેવાનો છે કે પાછો આવશે ?

I have been acquainted with him these 20

years, વીસ વરસ થયાં માહારે તેની સાથે આજાણ છે.

What were the guns fired for this

morning ? આજે સહવારે તોપો શાની પડી ?

Empty vessels sound most,

અધૂરો ધડો ઇલકાય ધણો.

Little learning is a dangerous thing,
અલ્પ જ્ઞાન તે અતિ હાન.

If you give an inch he will take an ell,
આંગલી આપતાં પોંછુંચો માંગે.

Good mind, good find,
આપ બલા તો જગ બલા.

All are well if self be well,
આપ સુખી તો જગ સુખી.

All that glitters is not gold,
ઉજલું એટલું કુધ નહી—(અથવા)
કાલા એટલા ભુતના સાલા નહીં.

To kill two birds with one stone,
એક પંથ ઔર દો કાજ.

As you sow, so shall you reap,
કરણી તેવી પાર ઉતરણી.—(અથવા)
વાવશે તેવું આપશે.

He that works shall eat,
કરે-ચાકરી તો ખાય બાખરી.

No pains, no gains,
કષ્ટ વિના ફલ નહીં.

Him land whose bread you eat,
જેની ધંડીએ દળિયે તેનાં ગીત ગાઇએ.

A bad workman quarrels with his tools,
નામ્યું નહીં તો આગણું વાંકું.

Roses have thorns,
ગાંમ ત્યાં ઘેડવાડો હોય.

Set a thief to catch a thief,
ચોરનાં પગલાં ચોરજ ભણો.

While there is life there is hope,
જળલગ સાસ તપ્પલગ આસ.—(અથવા)
સાસ તાંહાંલગ સોસ.

Many men many minds,
જન મોઢે જન વાત.

Like for like and Nan for Nicholas,
જેવાં બાઈનાં મોસાલાં તેવાં બેહેનનાં ગીત.

In Rome I am a Roman,
જેવો દેશ તેવો વેશ.

Great show and empty pockets,
ભરમ ભારી અને ખીસા ખાલી:—(અથવા)
ઢમ ઢોલ ને માહે પોલ.

Talk of the devil and his imp appears,
તમારા આવરદા મોટા છે.

He is caught in his own trap,
તેનાં તાંટ્યાં તેનાંજ ગલામાં.

He is a green-eyed monster,
તેની આંખમાં સનીશ્ચર છે.

Many hands make light work,
સાત પાંચની લાકડી ને એકનો ખોજ.

Strike the iron while it is hot,
ઘવ આવે તારે સોકડી મારીએ.

Some thing is better than nothing,
નહીં મામા કરતાં કાના મામા સારા.

Cut your coat according to your cloth,
પગ જોઈને પાંચરણું તાણવું.

First come first served,
આવે પહેલો તે ખાય વહેલો.

Such a father, such a son,
આજ તેવા બેટા ને વડ તેવા ટેટા.

Man proposes and God disposes,
માણસ ધારે ખુદા પાર ઉતારે.

Might is the only right,
 મારે તેની તલવાર—(અથવા)
 હરામીના જે ભાગ.

It amounts to the same thing,
 મુઆ નહીં ને પાછા થયા.

Pride goeth before destruction,
 વિનાશ કાલે વિપરીત બુદ્ધિ.

Time is money,
 વેલા એજ વસુ.

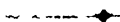
Silence is the chief virtue,
 સબસે બરી ચુપ.

Ignorance is bliss,
 અજ્ઞાણાની બલા દુર.

Every thing is good in its season,
 લગનના ઢોલી લગને ઢાળે.

Evil gotten, evil spent,
 બુદ્ધ મુલસે આયા ધરિ મુલસે ગયા.

Knowledge is Power,
 વિદ્યા એજ વીર્યછે—(અથવા)
 શાસ્ત્ર એજ શક્તિ છે.

MY DEAR RUSTAM,

The moment this reaches you, leave home for my house, as I want to speak to you immediately.

I am yours affectionately,

SORÁBSHÁ DÁDÁBHÁI.

Bombay 10th March 1873.

માહારાં વાહાલા રસ્તમ,

આ ચીઠી પુગતાંને વાર માહારે ઘેર આવવા-
સાર તમારે ઘેરથી નિકળી પડ્ને, કાંચેકે માહારે
તમારી સાથ જલદી કંઈ વાત કરવીછે.

લા. તમારો વાહાલો દોસ્ત,

સોરાબશા દાદાભાઈ.

મુંબઈ, તા. ૧૦ મી મારચ ૧૮૭૩.

MY DEAR SORÁBSHÁ,

You must excuse me for not coming over now, as I am engaged in business, I will try to see you tomorrow.

Yours affectionately,

RUSTOMJI NÁNÁBHÁI.

Bombay 10th March 1873.

માહારા વાહાલા સોરાબશા,

હું હમણા કામમાં રોકાયેલો હોવાથી માહારીથી
અવારું નથી તેથી મને માફ કરજો, જો બનશે તો
હું તમને કાલે મળીશ.

લા. તમારો વાહાલો દોસ્ત,

રુસ્તમજી નાનાભાઈ

મુંબઈ, તા. ૧૦ મી માર્ચ ૧૮૭૩.

MY DEAR MANCHERSHÁ,

Oblige me by sending your Gujaráti Dictionary by the bearer of this. I will return it to you in the course of the day.

Yours affectionately,

DÁRÁSHÁ DHANJISHÁ.

Bombay 15th March 1873.

માહારા વાહાલા મંચેરશા,

મેહેરબાની કરીને આ ચીઠી લાવનાર સંગાથે
તમારી ગુજરાતી ડિક્શનરી મોકલી આપજો. હું તે
આજ સાંજસુધીમાં પાછી મોકલી આપીશ.

લા. તમારો વાહાલો દોસ્ત,

દારાશા ધનજીશા.

મુંબઈ, તા. ૧૫ મી માર્ચ ૧૮૭૩.

MY DEAR DÁRÁSHÁ,

I have lent my Gujarati Dictionary to a friend, I will get it back, however, and send it to you.

Yours affectionately,

MANCHERSHÁ NÁNÁBHÁI.

Bombay 15th March 1873.

માહારા વાહાલા દારારા,

મેં મારી ગુજરાતી ડિક્શનરી મારા એક હેસ્તને આપેલી છે, તે હું તેમની પાસથી મંગાવીને તમને મોકલી આપીરા.

લાગુ તમારો વાહાલો હેસ્ત,

મંચેરશા નાનાભાઈ.

મુંબઈ, તા. ૧૫ મી માર્ચ ૧૮૭૩.

GLOSSARY

OF

USEFUL TERMS.

સગાઈ.

Father, બાપ; (step f.)-સાવકો બાપ.

Mother, માંચે; (step m.)-મત્રાઈ માંચે.

Brother, બાઈ; (step b.)-સાવકો બાઈ.

Sister, બેહેન; (step s.)-સાવકી બેહેન.

Son, છોકરો; (step s.)-સાવકો છોકરો.

Daughter, છોકરી; (step d.)-સાવકી છોકરી.

Husband, ધણી; વર; પ્યાવંદ.

Wife, ધણિયાણી; બહરી; મોહોરદાર; વહુ.

Child, છોકરું; બચ્ચું. Children, છોકરાં; બચ્ચાં.

Uncle-(paternal)-*father's brother*, કાકો-
(his wife, કાકી)-*father's sister's husband*
પુતો-(his wife, પુઈ.)

Uncle-(maternal)-*mother's brother*, મામે-
(his wife, મામી.) *mother's sister's husband*,
માસે-(his wife, માસી.)

Aunt, paternal—(*father's brother's wife*)—

કાકી—(*father's sister*)—કુઈ.

Aunt, maternal—(*mother's brother's wife*)—

માંમી—(*mother's sister*) માસી.

Cousin-paternal—(*father's brother's son*)—

કાકાનો એકરે; પ્રિત્તાઈ બાઈ—(*father's sister's son*)—કુઈનો એકરે.

Cousin-maternal—(*mother's brother's son*)

મામાનો એકરે—(*mother's sister's son*)—મા-
શીનો એકરે; મસિયાઈ બાઈ.

Nephew, (*brother's son*) ભત્રીજા—(*sister's son*) બાણેજ.

Niece, (*brother's daughter*) ભત્રીજી.—

„ (*sister's daughter*) બાણીજી.

Grand father—(*paternal*)—બપાવો; દાદો.

„ „ —(*maternal*)—મમાવો; આજો.

Grand mother—(*paternal*)—બપાઈ; દાદી.

„ „ —(*maternal*)—મમાઈ.

Great grand father, બાપનો અથવા માનો બ-
પાવો અથવા મમાવો.

Great grand mother, બાપની અથવા માની
બપાઈ અથવા મમાઈ.

Grand son, છોકરાનો અથવા છોકરીનો છોકરો; પૌત્ર.

Grand daughter, છોકરા અથવા છોકરીની
છોકરી; પૌત્રી.

Father-in-law, સસરા.

Mother-in-law, સાસુ.

Brother-in-law-(wife's brother,)-સાલો.-
(wife's sister's husband)-સાહુકર.- (sister's
husband)-બંધેલા.- (husband's elder bro-
ther)-જેઠ.- (husband's younger bro-
ther)-દેર.- (husband's sister's husband)
નનંદવાઈ.

Sister-in-law-(wife's sister)-સાલી.- (bro-
ther's wife)-મેંબાઈ.- (husband's elder
brother's wife)-જેઠાણી.- (her husband
જેઠ.)-(husband's younger brother's wife)
-દેરાણી, (her husband, દેર).-(husband's
sister)-નનંદ, (her husband, નનંદવાઈ).

Son-in-law, જમાઈ.

Daughter-in-law, વહુ.

જાનવરો.

Ant, કીડી.	Cow, ગાય.
Antelope, હરણ.	Cricket, કસારી.
Ape, વાંદરો.	Crow, કાગડો.
Ass, ગધેડું.	Cuckoo, કેયલ.
Bat, વાઘલું.	Dog, કુત્રો.
Bear, રીંછ.	Dove, કબુતર.
Bee, મધમાખ.	Dromedary, સાંઢણી.
Buffalo, બેસ.	Duck, બતક.
Bug, માકડ.	Eagle, ગરૂડ પક્ષી.
Bull, ગોધા.	Elephant, હાથી.
Bullock, બલદ.	Flea, ચાંચડ.
Butterfly, પતંગિયું.	Fly, માંખ.
Calf, વાછરડો.	Fowl, મુરગી.
Camel, ઊંઠ.	Fox, કેહોલું.
Cat, ખીલાડી.	Frog દેડકો.
Centipede, કાનકચુરો.	Gnat, મચ્છર.
Cobra, નાગ.	Goat બકરો.
Cock, મરધો.	Goose, હાંસ.

Hare, સસલો.	Owl, ધુવડ.
Hog, ડુકર.	Panther, ચિત્તો.
Horse, ઘોડો.	Parrot, પોપટ.
Jackal, શીઆલ.	Partridge, તિતર.
Kid, બોકલિયું.	Peacock, મોર.
Kite, સમડી.	Pig, ડુકરનું બચ્ચું.
Lark, મેના.	Pigeon, કબુતર.
Leech, જલો.	Roe, હરણી.
Lion, સિંહ.	Scorpion, વિસ્થુ.
Lizard, ગલોરી.	Serpent, સાંપ.
Louse, જી.	Sheep, મેંઢો.
Mole, ચેન.	Snake, સાંપ.
Mongoose, નાજિઆ.	Sparrow, ચલિ.
Monkey, વાંદરો.	Spider, કરારિઆ.
Mouse, ઊંદર.	Squirrel, ખલેરી.
Mule, બચ્ચર.	Tiger, વાઘ.
Musquito, ડાંસ.	Vulture, ગીદ.
Nag, ટટ્ટુ.	Wasp, બમરો.
Nightingale, જીલજીલ.	Wolf, વર.
Ostrich, રાહમુર્ગ.	Worm, કીડો.

શરીરના અવયવો, ઈ.

Hair, બાલ; વાળ.	Chin, કુંકી.
Crown, ટાળક.	Mouth, મોહોડું.
Head, માંથું.	Lip, હોઠ.
Skull, માથાની ઓપરી.	Tooth, દાંત.
Forehead, કપાળ.	Gum, પારા; અવાણ.
Ear, કાન.	Tongue, જીભ.
Eye, આંખ.	Palate, ટાળવું.
Pupil, આંખનીકીકી.	Grinder, દાહાડ.
Eyebrows, ભવાં; ભમર.	Jaw, જડથું.
Eyelash, પાપણ.	Jawbone, ડાચું.
Eyelid, પોપચું.	Molar, દાઢ.
Nose, નાક.	Saliva, લખ.
Nostril, નસકોરી.	Spittle, થુક.
Cheek, ગાળ.	Larynx, નરડી; ગરચી.
Whiskers, થેબિઆ.	Neck, ગરદન.
Mustaches, મુછ.	Throat, ગૂથું.
Beard, દાહાડી.	Trunk, ધડ.

Chest, છાતી.	Wrist, પોંચો.
Breast, ધાધિ; સ્તન.	Palm, હથેલી.
Nipple, બોટણી; ડીંચી.	Thumb, હાથનો અંગોઠો.
Rib, પાંસલી.	Finger, આંગળું.
Belly, પેટ.	Knuckle, ટાંચાં.
Navel, દુડી.	Fist, મુઠ્ઠી.
Abdomen, પેડું.	Nail, નાખ.
Flank, કુખ.	Pulse, નાડ.
Buttock, કુલું.	Lap, બાજો.
Anus, સફરો.	Thigh, જાંઘ.
Waist, કંમર.	Foot, પગ.
Hip, કેડ.	Knee, ધુટણ.
Back, બરડો.	Leg, ટંગડી.
Back bone, બરડાનો કાંઠો.	Calf, ટેટું.
	Ankle, ઘુંટી.
Shoulder, ખભું.	Instep, પગની પાટલી.
Arm, બાજુ.	Heel, પગની ઓડી.
Armpit, કાખ; અગલ.	Sole, પગનું તલિજી.
Elbow, કોપરિજી; કહોણી.	Toe, પગનો અંગુઠો.
Hand, હાથ.	Body, બદન; શરીર.

Skeleton, હાડપંજર.]	Lungs, ફેફસાં.
Skin, ચામડી.	Stomach, હ્રોનરી.
Bone, હાડકું.	Bowels, આંતરડાં.
Flesh, માંસ.	Spleen, તલ્લિ.
Blood, લોહી.	Kidney, ગુરદો.
Artery, ધોરી નસ.	Bladder, પુખ્તો.
Vein, નસ.	Gallbladder, પિત્તો.
Muscles, ગોટલાં.	Marrow, ગુર.
Brain, બેજીનું.	Membrane, ઝીલી.
Heart, દિલગુરદો.	Runnet, ચુસદો.
Liver, કલેજી.	Womb, ગર્ભ.

દરદો.

Abscess, ધુમકું.	Blindness, અંધાપો.
Ague તાહાઓ તાવ.	Blister, ફેફેયો.
Albugo, કુચું.	Boil, ફોલો.
Asthma, હાફળુ.	Burn, જાગરો.
ile, પિત્ત.	Cancer, અરપસું.

Carbuncle, પાકું.	Giddiness, ભાર; ફેર.
Cataract, મોતિઆ.	Gout, નજલો.
Colic, ચુંકો.	Hiccough, અડગરી.
Convulsion, ઉપલ્લું.	Indigestion, અજીરણ.
Consumption, અર્ધ.	Itch, ખસ; ખુજલી.
Costiveness, કપાલ- યાત.	Jaundice, કમલો.
Cough, ઠંસો.	Lame, લંગડું.
Cramp, આંકરાં.	Leprosy, કોહોડ.
Cripple, ઓડું.	Measels, ગોવરં.
Deaf, બેહું.	Mole, તલ.
Diarrhoea, અધામણ.	Pain, દુઃખ; દરદ.
Dislocation, મોચાવું.	Paralysis, લકવો.
Dropsy, જલંદર.	Phlegm, અલગમ.
Dumb, મુચું.	Piles, હરસ.
Dysentery, મરડો.	Pimple, કુઝી.
Epilepsy, ફિકરં.	Tumour, ગાંડ.
Fever, તાવ.	Ulcer, નાસુર.
Fistula, બગીંદર.	Wart, મસો.
Fomentation, શેક.	Whitlow, નખછર.
	Worms, કરમ.

કેરિયાણું, ઈ.

Aloes, એલિથા.	Castor, એસ્ટરી.
Aloeswood, અગર.	Catechu, કાથો.
Alum, ફટકી.	Chiretta, કરીઆતું.
Amber, કેરમો.	Cinnamon, તજ.
Aniseseed, અનીસું.	Civet, સરકચુરો.
Antimony, સુરમો.	Cloves, લવંગ.
Arsenic (red) મનસીલ.	Cochineal, કીરમજ.
,, -(white) સોમજ.	Coffee, બુન; કાફી.
,, -(yellow) હરતાલ.	Collyrium, અંજન.
Asafoetida, હોંગ.	Copal, ચંદ્રસ.
Benzoin, લોખાન.	Copperas, હીરાકસી.
Bezoar, ગોરચંદન.	Coriander seed, ધાનક.
Blue vitriol, મેરથુથુ.	Croton, જમાલગોટો.
Borax, ટાણકનખાર.	Cubebs, કબાબચીની.
Brimstone, ગંધક.	Cumin seed, જીરું.
Camphor, કપુર.	Fennel seed, વરિયાલી.
Caraway seed, સુવા.	Fleabane (purple),
Cardamoms, એલચી.	કાલી જીરી.

Frankincense, લોખાન.	Ochre, (red) ગેર.
Gallnut, માયફળ.	Opium, અફીમ.
Ginger, (dry) મુંક.	Pellitory, અકલગરો.
Gum, ગુંદર.	Pepper, મરી.
Henna, મેદી.	Poppy, ખસખસ.
Hogplum, આમરા.	Quince seed, ખેદાના.
Indigo, કાલીમલી.	Red lead, સીંદુર.
Liquorice, જેઠીમધ.	Rhubarb, રેવંચીની.
Litharge, સુરદારસીંગ.	Saffron, કેસર.
Mace, જાવંત્રી.	Sandle, સુખડ.
Madder, મંજીક.	Sapan wood, પતંગનું
Mangosteen, કેકમ.	લાકડું.
Manna, માંડિ.	Senna, સુનામખી.
Musk, કસતુરી.	Sugar, ખાંડ.
Mustard, રાઈ.	Sugarcandy, શાકર.
Myrobolans, હારડાં.	Tea, ચાએ.
Myrrh, હીરાખેલ.	Thorn apple, ધતુરો.
Nutmeg, જાયફલ.	Turmeric, હલદ.
Nuxvomica, જેહુરી	Verdigris, જંગાલ.
કચુરો.	Wormwood, દમનો.

મેવો.

Almond, બદામ.	Melon, ખૂરખૂચું.
Apple, સેફ.	Muskmelon, ચીબડું.
Apricot, જરદઆલુ.	Orange, નારંગી.
Cocoanut, નારીચ્છલ.	Pine apple, અનેનાસ.
Cucumber, કાકડી.	Plantain, કેળું.
Date, ખજૂર.	Plum, આળુ.
Fig, અંજૂર.	Pomegranate, દાડમ.
Grape, દરાખ.	Pompelmoose, પપા- નાસ.
Guava, જમરૂખ.	Sugarcane, ચેરડી.
Jack fruit, ચાંપુ.	Walnut, અખરોટ.
Lemon, લીચુ.	Watermelon, તરખુચ.
Mango, કેરી.	

ફુલ.

Boquet, ફુલનો તોરા.	Sunflower, સુરજમુખી
Daisies, મોઘરાંનાં ફુલ.	ફુલ.
Jasmine, ચંપેલી.	Tube rose, યુલછરી.
Rose, ગોલાખ.	Tulip, યુલલાલા.

ધાતુ.

Brass, પિત્તલ.	Leafmetal, વરખ.
Bronze, કાંસું.	Mercury, ખરો.
Copper, તાંબુ.	Pewter, જસત.
Gold, સોનું.	Silver, રૂપું.
Iron, લોહિડું.	Steel, ફેલાદ.
Lead, સીસું.	Tin, કલાઈ.

ધરેણાં. ઈ.

Agate, અકીક.	Garnet, યાકૂત.
Amber, કેરબો.	Jewel, જવાહીર.
Anklet, પોદાં.	Necklace, માળા.
Bracelet, પોહોંચી.	Pearl, મેતી.
Coral, પરવાલું.	Ring, વિઠી.
Diamond, હિરો.	Ruby, માણિક.
Earring, એરિંગ.	Sapphire, લીલમ.
Emerald, જમરૂદ.	Topaz, પોપ્પરાજ.

ધંધાદારીઓ.

Architect, વાહાડિયો.	Farrier, નાલખંધ.
Baker, પદર.	Fishmonger, માછી.
Banker, નાણાવટી.	Goldsmith, સોની.
Barber, હજમ.	Groom, ઘોડાવાળો.
Blacksmith, લુહાડ.	Jeweller, ઝવેરી, પ-
Bricklayer, કડિયો.	સ્ત્રીગર.
Broker, દલાલ.	Mason, ઘોંડફેરો.
Butcher, કસાઈ.	Midwife, દાઈ.
Carder, પિંજરો.	Milkman, દુધવાળો.
Carpenter, સુથાર.	Nurse, આયા.
Clerk, મેહેતો.	Porter, હેલકરી.
Cobbler, ચમાર.	Potter, કુંભાર.
Cook, ખાવરચી.	Tailor, દરજી.
Coppersmith, કંસારો.	Tiler, ચારો.
Cowherd, ગવલી.	Turner, કંતારી.
Draper, કાપડિયો.	Washerman, ઘેભી.
Druggist, ઝાંધી.	Weaver, વણકર.
Dyer, રંગારો.	Wetnurse, ધાવ.
Embroiderer, સીકનદોઠ.	

પરચુરણ.

Bedstead, પુલંગ.	Goblet, કાંસીયો.
Blanket, ધાબલો.	Censer, ધુપદાન.
Cradel, પાનું; પાળણું.	Pan, પેણો.
Curtain, મચ્છરદાની.	Kettle, કિટલી.
Mattress, ગોદકું.	Mortar, આનીપરાય.
Pillow, તકિયો.	Pestle, ખતો.
Quilt, સુજની.	Scissors, કાતર.
Candle, મોમખતી.	Sieve, ચાણણી.
Chair, ખુરસી.	Tongs, ચિપિયો.
Globe lamp, હાંડી.	Jar, બરની.
Bench, બાજટ.	Jug, કુળે.
Chandelier, ઝૂંમર.	Lantern, ફાણસ.
Cup, પ્યાલું.	Mat, સાદડી.
Comb, કાંસકી.	Plate, રકાળી.
Dish, રકાળી.	Broom, બ્રશ.
Fork, કાંટો.	Brush, પીછી.
Knife, છરી.	Funnel, નળી.
Spoon, ચમચો.	Water, પાણી.

SLEEP.

Bed at eleven,
 Up at seven;
 Twelve and eight
 Will do, though late.

He that would thrive,
 Must rise at five;
 He that has thriven,
 May lie till seven.

Early to bed, and early rise,
 Makes a man healthy, wealthy and wise

Of sleep seven hours will your vigour restore,
 eight hours at most—only babies need more.

to do, be sure you rise soon;
 'ning's worth two after noon.

FOOD.

Your meals should be three—
 Breakfast, dinner and tea ;
 No more if you wish a long liver to be.

If you wish your life to last,
 See you never eat two fast ;
 Reason why, if you should question,
 Thorough chewing helps digestion.

After meal, half-hour take rest,
 Thus the better 'twill digest ;
 Spend the time in lively chat,
 Welcome business after that.

Wine, beer or spirits, he that swill
 Lays up a store of future ill
 Sooner or later comes
 He must a drink

EXERCISE.

Exercise in open air,
Keeps the system in repair ;

All the better it will be,
If pursued with life and glee.

Have an *object* for your walk,
Or a friend with whom to talk ;

Only thus, 'tis understood,
Will your walking do you good.

Merry sport and manly game,
Lend a vigour to the frame ;

Which can ne'er be felt by those,
In dull dumps who like to doze.

are surely pleasant ways,
our youthful days.

soon.

Sixty seconds

Time enough

Sixty minutes

Shall it pass,

Twenty-four

Too much time

Too much

For seven

Fifty and

an

Days that

Are the whole

Except in life

Added is to go

May it not be

Neither any

Our time is

us that